

Redogörelse till riksdagen 2023/24:ER1

Europarådets svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2023

Till riksdagen

Den svenska delegationen till Europarådets parlamentariska församling lämnar härmed sin redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen och den svenska delegationens arbete under 2023.

Stockholm den 14 februari 2024

På delegationens vägnar

Markus Wiechel (SD)
ordförande

Eva Östlund
sekreterare

Europarådets medlemsländer 2023

1 Albanien	16 Island	31 Portugal
2 Andorra	17 Italien	32 Rumänien
3 Armenien	18 Kroatien	33 San Marino
4 Azerbajdzjan	19 Lettland	34 Schweiz
5 Belgien	20 Liechtenstein	35 Serbien
6 Bosnien och Hercegovina	21 Litauen	36 Slovakien
7 Bulgarien	22 Luxemburg	37 Slovenien
8 Cypern	23 Malta	38 Spanien
9 Danmark	24 Moldavien	39 Storbritannien
10 Estland	25 Monaco	40 Sverige
11 Finland	26 Montenegro	41 Tjeckien
12 Frankrike	27 Nederländerna	42 Turkiet
13 Georgien	28 Nordmakedonien	43 Tyskland
14 Grekland	29 Norge	44 Ukraina
15 Irland	30 Polen	45 Ungern
		46 Österrike

Demokratipartner i församlingen:
Jordanien, Marocko, Palestina och Kirgizistan.

Observatörer i församlingen:
Israel, Kanada och Mexiko.

Observatörer i ministerkommittén:
USA, Kanada, Mexiko, Japan och Heliga stolen.

Innehållsförteckning

Europarådets medlemsländer 2023	2
1 Europarådet och dess institutioner	5
1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter	6
1.1.1 Sammansättning	6
1.1.2 De partipolitiska grupperna	6
1.1.3 Församlingens externa relationer	7
1.1.4 Samspelet mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén	7
1.1.5 Utvecklingstendenser inom församlingen	7
1.2 Europakonventionen och Europadomstolen	8
1.2.1 EU och Europakonventionen	8
1.2.2 Avskaffa dödsstraff och förhindra tortyr	9
1.2.3 Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter	9
1.2.4 Venedigkommissionen	9
2 Den svenska delegationens verksamhet 2023	11
3 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2023	13
4 Sessioner	14
4.1 Vintersessionen den 23–27 januari 2023	14
4.2 Vårsessionen den 24–28 april 2023	14
4.3 Sommarsessionen den 19–23 juni 2023	14
4.4 Höstsessionen den 9–13 oktober 2023	15
5 Arbetet i byrån och ständiga utskottet	16
6 Arbetet i fackutskotten	17
6.1 Utskottet för politiska frågor och demokrati	17
6.2 Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter	17
6.3 Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling	17
6.4 Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer	17
6.5 Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier	18
6.6 Utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering	18
6.7 Utskottet för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden	18
6.8 Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor	19
6.9 Utskottet för val av domare till Europadomstolen	19
7 Valobservationer	20
8 Kampanjer och nätverk	23
9 Priser och utmärkelser	24
9.1 Europarådets museipris	24
9.2 Europapriset	24
9.3 Václav Havel-priset	24
9.4 Vigdíspriset för att stärka kvinnor	24

<i>Bilaga 1</i>	
Den svenska delegationen 2023.....	26
<i>Bilaga 2</i>	
Resolutioner, rekommendationer och yttranden antagna av Europarådets parlamentariska församling under 2023.....	30
<i>Bilaga 3</i>	
Gästtalare under sessioner och vid ständiga utskottet.....	34
<i>Bilaga 4</i>	
Brådskande debatter och aktualitetsdebatter.....	35

1 Europarådet och dess institutioner

Europarådet har sedan det bildades 1949 varit en huvudaktör när det gäller att skapa en gemensam europeisk värdegrund baserad på krav på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Europarådets uppdrag är att åstadkomma ett nära och etablerat samarbete mellan medlemmarna, bl.a. genom att upprätta internationella konventioner och rekommendationer. Genom sina över 200 konventioner är Europarådet en viktig normgivande institution inom europeisk politik. Europarådet har sitt säte i Strasbourg i Frankrike.

Sverige var en av grundarna när tio västeuropeiska stater undertecknade Europarådets stadgar i London den 5 maj 1949. Efter Berlinmurens fall har Europarådets medlemskrets mer än fördubblats, och den består i dag av totalt 46 medlemsstater. Samtliga europeiska länder utom Belarus, Kosovo, Vatikanstaten och Ryssland ingår.

Stöd för och uppföljning av samhällsutvecklingen i Öst- och Centraleuropa har länge varit en viktig del av arbetet i den parlamentariska församlingen tillsammans med övervakningen av att samtliga medlemsländer lever upp till sina åtaganden enligt stadgarna. Historiskt har den parlamentariska församlingen varit pådrivande för att avskaffa dödsstraff liksom för paradigm-skiftande konventioner, såsom ursprungligen Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter och på senare år exempelvis Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen).

Medlemskap i Europarådet bidrar till att stärka de rättsstatliga institutionerna och främjar att de mänskliga fri- och rättigheterna säkerställs i medlemsländerna.

En majoritet av länderna inom Europarådet är i dag EU-medlemmar. Institutionerna eftersträvar kompletterande roller, och under senare år har samarbetet mellan Europarådet och EU intensifierats. Det finns nu konkreta samarbetsprojekt inom området för mänskliga rättigheter, och EU är en stor bidragsgivare.

Europarådet arbetar på tre politiska nivåer med ett beslutande och verkställande organ (ministerkommittén), ett rådgivande och pådrivande organ (den parlamentariska församlingen) och ett organ för samarbete på lokal och regional nivå (Europarådets kongress för lokala och regionala organ, den s.k. kommunalkongressen). En rad andra organ är knutna till organisationen, exempelvis Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheter (Europadomstolen), Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, konferensen för internationella icke-statliga organisationer, Europarådets kommitté för att avskaffa tortyr och annan förnedrande behandling samt Venedigkommissionen.

1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter

1.1.1 Sammansättning

Den parlamentariska församlingen var den första i sitt slag i Europa. Ledamöterna utses av medlemsländernas parlament och ska vara medlemmar av dessa. Antalet representanter i de nationella delegationerna fastställs i förhållande till landets invånarantal. Enligt församlingens arbetsordning ska delegationerna uppvisa en balanserad sammansättning som avspeglar såväl parti- som könsrepresentationen i det nationella medlemsparlamentet.

Församlingen har 306 medlemmar och lika många suppleanter. Därtill deltar parlamentariker från Israel, Kanada och Mexiko som observatörer i församlingens arbete. Genom att ansöka om observatörsstatus anses landet ha gjort ett politiskt åtagande att respektera och främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Församlingen övervakar även situationen för mänskliga rättigheter i observatörländerna trots att dessa länder inte är formellt bundna att följa Europarådets normer och konventioner.

För att utveckla relationerna till fler länder i grannområdena införde församlingen 2010 en ny status för länder som önskar delta, s.k. partner för demokrati. Med denna status får en delegation från det aktuella landet delta i församlingens sessioner och möten men inte i omröstningar. Marockos parlament och Palestinas nationella råd fick denna status 2011, Kirgizistans parlament fick den 2014 och Jordaniens parlament 2016.

Kosovos delegation har statusen ”andra delegationer”. Sedan 2017 har Kosovos delegation haft tillträde till den parlamentariska församlingens sammanträden, utan att permanenta platser tilldelats delegationen. I maj 2022 ansökte Kosovo om medlemskap i Europarådet. Ministerkommittén skickade frågan för synpunkt till den parlamentariska församlingen. Byrån tillsatte två oberoende jurister som ställt samman en rapport om hur Kosovos rättsliga system överensstämmer med Europarådets grundläggande värderingar. Rapporten ligger till grund för det yttrande som den parlamentariska församlingen kommer att lämna till ministerkommittén.

1.1.2 De partipolitiska grupperna

Församlingen representerar nästan hela den partipolitiska skalan i medlemsländerna, något som bidrar till dess auktoritet. Totalt finns fem partigrupper: den socialistiska gröna gruppen (SOC), det europeiska folkpartiet (EPP/CD), Alliansen liberaler och demokrater för Europa (ALDE), den europeiska konservativa gruppen och demokratiska alliansen (EC/DA) och den europeiska enade vänstern (UEL). Samtliga svenska ledamöter är medlemmar i någon av de nämnda partigrupperna. Ett sextiototal medlemmar av församlingen är registrerade utan partigruppstillhörighet.

1.1.3 Församlingens externa relationer

Församlingens externa relationer består av samverkan med Europeiska unionen (EU), Europaparlamentet, vissa utomeuropeiska länder genom deras status som observatör eller partner för demokrati samt internationella organisationer. Formellt har församlingen samarbetsavtal eller samverkansarrangemang med en lång rad organisationer, däribland Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Panafrikanska parlamentet, Europaparlamentet (EP), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Oberoende staters samvälde (OSS), Interparlamentariska unionen (IPU) och Nordiska rådet (NR). Som exempel på samarbetet deltar församlingens politiska underutskott för externa relationer årligen i FN:s generalförsamling och jämlikhets- och icke-diskrimineringsutskottet vid FN:s årliga kvinno-kommission.

1.1.4 Samspelet mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén

Europarådets beslutsfattande organ är ministerkommittén som består av medlemsländernas utrikesministrar. Ministerkommittén sammanträder normalt en gång om året i denna sammansättning, och däremellan representeras länderna av sina ambassadörer när det gäller det löpande arbetet.

Ordförandeskapet i ministerkommittén roterar halvårsvis från maj till november. Under 2023 hade Island ordförandeposten fram till att Lettland tog över i maj. Lettland lämnade därefter över till Liechtenstein i november.

Ministerkommittén och den parlamentariska församlingen samarbetar för att nå de gemensamma målen. Ordföranden i ministerkommittén, tillika utrikesministern i ordförandelandet, rapporterar till församlingen vid varje delsession.

Församlingens ambition är att stärka den parlamentariska dimensionen inom Europarådet för ökad öppenhet, demokratisk legitimitet och ansvarsutkrävande. De rekommendationer som församlingen antar riktas till medlemsstaternas regeringar, och ministerkommittén ska lämna sitt svar till församlingen inom sex månader. Parlamentarikerna har i tillägg till rekommendationerna även möjlighet att ställa skriftliga frågor till ministerkommittén, vilka ska besvaras skriftligt eller muntligt av kommitténs ordförande vid den efterföljande sessionen.

För ett ökat och stärkt samarbete mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén fattades 2019 beslut om att utarbeta en gemensam trepartsprocedur för ministerkommittén, den parlamentariska församlingen och Europarådets generalsekreterare, för att kunna agera gemensamt i de fall en medlemsstat allvarligt åsidosätter sina åtaganden.

1.1.5 Utvecklingstendenser inom församlingen

Under många år har debatten i församlingen alltmer kommit att handla om att flera medlemsländer brister när det gäller att värna om organisationens

grundprinciper – demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen. Vissa länder agerar, såväl i ord som i handling, tvärtemot sina åtaganden enligt stadgarna. Medlemsstaters oförmåga att följa Europadomstolens domslut skapar ökande frustration. Sammantaget anses situationen skapa legitimitetsproblem för organisationen i dess roll som Europas främsta företrädare för och försvarare av mänskliga rättigheter. Det finns också en rad pågående konflikter mellan medlemsländer som kraftigt påverkar samarbetet och det allmänna debattklimatet i församlingen.

1.2 Europakonventionen och Europadomstolen

Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den s.k. Europakonventionen, är Europarådets främsta rättesnöre. Konventionen undertecknades 1950 och övervakas av Europadomstolen sedan 1959. Europarådets 46 medlemmar har ratificerat konventionen.

Europadomstolen har sitt säte i Strasbourg och består av 46 domare, en från varje medlemsland. Medlemsländernas regeringar nominerar tre kandidater till domare. Sedan 2014 säkerställer ett särskilt utskott i församlingen att samtliga kandidater lever upp till kraven som domare och lämnar en rekommendation till församlingen om vem av de tre som är bäst lämpad. Därefter väljer församlingen domare för en ämbetsperiod om nio år.

I församlingens riktlinjer anges att nomineringsförfarandet i medlemsländerna bör vara öppet och att både män och kvinnor ska finnas representerade bland de tre kandidaterna. Kandidaterna ska ha gedigen erfarenhet på området mänskliga rättigheter. Svensk domare i domstolen är för närvarande Erik Wennerström, som valdes av församlingen den 22 januari 2019.

1.2.1 EU och Europakonventionen

I samband med att Lissabonfördraget trädde i kraft 2009 fick EU en skyldighet att ansluta sig till Europakonventionen och därmed underkasta sig Europadomstolens jurisdiktion. Tanken är att det ska bli möjligt för enskilda och stater att klaga till Europadomstolen och få en prövning av om en åtgärd från EU:s institutioner eller organ strider mot Europakonventionen. På detta sätt skulle också en mer enhetlig rättstillämpning mellan EU-rätten och Europakonventionen uppnås. EU och Europarådets medlemsstater har förhandlat fram en överenskommelse om ett avtalsutkast för anslutningen. EU-kommissionen begärde 2013 att EU-domstolen skulle pröva om utkastet var förenligt med EU-fördragen. EU-domstolen gav i ett utlåtande i december 2014 uttryck för att avtalsutkastet inte var fullt förenligt med fördragen; för det skulle det krävas justeringar i konventionen. Vissa enstaka frågor diskuteras fortfarande.

1.2.2 Avskaffa dödsstraff och förhindra tortyr

Rätten till liv är en mänsklig rättighet, och respekten för liv tillhör Europarådets grundläggande värderingar. Därför ställer Europarådet kategoriska krav på att dödsstraffet ska avskaffas, inte bara i Europa utan i hela världen. Europadagen mot dödsstraff infaller den 10 oktober varje år.

Den europeiska konventionen om förhindrande av tortyr och omänsklig och förnedrande behandling eller bestraffning trädde i kraft den 1 februari 1989. Konventionen bygger på artikel 3 i Europakonventionen och har ratificerats av samtliga medlemsstater. Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, CPT) inrättades 1990 för att kontrollera behandlingen av frihetsberövade. Kommittén består av en representant för varje medlemsland. Medlemmarna är oberoende experter inom olika områden med anknytning till kommitténs uppgift. Församlingens nationella delegationer nominerar kandidater till CPT, men valet görs i ministerkommittén. Sveriges representant i CPT är sedan 2022 Anna Jonsson Cornell, vars mandatperiod sträcker sig fram till den 19 december 2025.

1.2.3 Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter

I mandatet för Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter ingår att främja utbildning i och öka kunskapen om mänskliga rättigheter i Europarådets medlemsländer, identifiera eventuella brister i lagar och regler samt främja respekten för de mänskliga rättigheterna så som de fastställts i Europarådets olika instrument. Kommissionären väljs av församlingen och har sedan funktionen inrättades 1999 åtnjutit stor respekt. Samarbete med institutioner utanför Europarådet är en viktig del i arbetet, särskilt när det gäller EU, UNHCR, FN:s flyktingkommissarie och OSSE. Mandatperioden är sex år, och nuvarande kommissionär, Dunja Mijatović, tillträdde posten den 1 april 2018. Församlingen väljer en ny kommissionär vid januarsessionen 2024.

I sin rapport om utvecklingen på området mänskliga rättigheter konstaterade kommissionären att skyddet av mänskliga rättigheter drabbats av allvarliga bakslag under 2023 särskilt på grund av kriget i Ukraina. Vidare noterade hon att många medlemsländer visar ett konsekvent och medvetet misslyckande med att upprätthålla sina internationella åtaganden när det gäller asylsökande, flyktingar och migranter samt att året präglats av genomgripande intolerans, fientlighet och våld mot hbtqi-personer.

1.2.4 Venedigkommissionen

Venedigkommissionen är ett oberoende expertorgan inom Europarådet som har funnits sedan Berlinmurens fall 1990. Arbetet är inriktat på konstitutionella frågor och andra rättsliga frågor av särskild betydelse för demokratiutvecklingen i ett land. Venedigkommissionen bistår medlemsländer, och även andra

stater, genom att bl.a. ta fram demokratiska författningar och erbjuda rådgivning i frågor om val, mänskliga rättigheter och oberoende domstolar. Församlingen har ett mycket nära samarbete med Venedigkommissionen, och representanter bjuds ofta in till utskottsmöten.

2 Den svenska delegationens verksamhet 2023

En förteckning över den svenska delegationen finns i bilaga 1 tillsammans med en förteckning över delegationens utskottsplatser och särskilda uppdrag. Förutom platser i de sex fackutskotten har Sverige innehaft platser i ett av de tre specialutskotten, till vilka partierna utser medlemmar, nämligen utskottet för granskning av medlemsländernas efterlevnad av sina åtaganden, där Borian Åberg (M), Azadeh Rojhan (S) och Beatrice Timgren (SD) har ingått.

Den svenska delegationen har innehaft tre rapportörskap under året, varav två gäller övervakningen av medlemsländer. Azadeh Rojhan (S) har sedan 2020 varit medrapportör för granskningen av Polen. Borian Åberg (M) är sedan 2020 medrapportör för granskningen av Armenien. Azadeh Rojhan (S) är rapportör för en rapport om ett öppenhetsregister inom den parlamentariska församlingen, liksom för ett utskottsytrande om Kosovos medlemskapsansökan till Europarådet.

Två medlemmar av den svenska delegationen har deltagit i församlingens valobservationer under året. Adnan Dibrani (S) observerade presidentvalet i Montenegro den 19 mars 2023 och parlamentsvalet i samma land den 11 juni 2023. Azadeh Rojhan (S) deltog i församlingens valobservation av det polska parlamentsvalet den 15 oktober 2023.

Delegationen har hållit fyra delegationsmöten under året. Delegationen har i samband med dessa möten träffat Utrikesdepartementets medarbetare för sakupplysningar och dialog om aktuella frågor i församlingen och vid ett tillfälle utrikesminister Tobias Billström inför Europarådets toppmöte i Reykjavik i maj 2023.

Delegationen har deltagit i samtliga delsessioner under året. I samband med delsessionerna har delegationen träffat Sveriges ambassadör till Europarådet och haft en rad bilaterala möten. Presidiet har deltagit i möten med den nordisk-baltiska kretsen under delsessionerna.

Delegationen har deltagit i ett möte med den svenska delegationen till Europarådets kongress för lokala och regionala organ samt i ett möte med Europarådets biträdande generalsekreterare som var i Stockholm för att diskutera ministerkommitténs satsning på ökad synlighet för Europarådet i medlemsstaterna. Delegationens ordförande har därtill deltagit i ett lunchmöte med den belarusiska oppositionsledaren Svetlana Tichanovskaja. Delegationen har även skickat ett brev till utrikesminister Tobias Billström och bett om ekonomiskt stöd för att den belarusiska oppositionen ska kunna delta i församlingens sessioner.

Delar av den svenska delegationen gjorde en studieresa till Strasbourg den 20 november 2023 då flera av Europarådets institutioner besöktes. Under året har en rapportör från Europarådets parlamentariska församling besökt Sverige för att studera hur diskussionen om migranter och asylsökande under

valkampanjen påverkade migranternas rättigheter i praktiken. Presidiet har deltagit i möten mellan talmannen, utrikesutskottets presidium och delegationspresidierna.

3 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2023

Under året har den parlamentariska församlingen antagit 49 resolutioner, 21 rekommendationer och ett yttrande, vilka listas i bilaga 2. Byrån har sammanträtt 13 gånger och den ständiga kommittén 4 gånger, och de nio fackutskotten har hållit totalt 54 möten. Sex fullständiga valobservationer har genomförts i Montenegro (president- och parlamentsval), Bulgarien, Turkiet, Polen och Serbien. Slutsatserna från valobservationerna presenteras kortfattat i en senare del av denna redogörelse.

Församlingen har valt tre nya domare till Europadomstolen från Island, Danmark och Rumänien.

I samband med delsessioner och ständiga utskottets möten har sammanlagt 19 brådskande debatter och aktualitetsdebatter genomförts. Ämnena har speglat pågående och nytillkomna kriser i Europa och dess närområde under året. Ämnen för dessa debatter föreslås av ett bestämt antal enskilda ledamöter alternativt av partigrupper, delegationer eller utskott. Byrån tar emot förslagen och förordar därefter de ämnen som man anser uppfyller kriterierna för denna typ av debatter.

Den 16–17 maj 2023 hölls det fjärde toppmötet i Europarådets historia i Reykjavik i Island. Utrikesminister Tobias Billström deltog i statsministerns ställe. Toppmötet har till stor del även influerat arbetet och diskussionen inom den parlamentariska församlingen. Vid toppmötet diskuterades den negativa demokratiutvecklingen i delar av Europa, uteslutningen av Ryssland ur Europarådet samt inrättandet av ett register över skador orsakade av Rysslands aggression mot Ukraina som ett första steg mot en internationell kompensationsmekanism.

Den 28–29 september 2023 hölls Europarådets talmanskonferens i Dublin i Irland. Mer än 60 talmän eller vice talmän deltog i konferensen och förste vice talman Kenneth G Forslund (S) representerade riksdagen. Europarådets första talmanskonferens hölls 1975. Den äger rum vartannat år och hålls växelvis i Strasbourg och i huvudstaden i en av Europarådets 46 medlemsstater.

4 Sessioner

4.1 Vintersessionen den 23–27 januari 2023

Vid vintersessionen hölls en brådskande debatt om Rysslands aggression mot Ukraina med medverkan av chefen för centret för civila rättigheter, den ukrainska organisation som tilldelades Nobels fredspris 2022. Vidare diskuterades den parlamentariska församlingens inspel till Europarådets fjärde toppmöte i Reykjavik i Island den 16–17 maj. Två aktualitetsdebatter hölls under delsessionen. Den ena handlade om det spända läget mellan Pristina och Belgrad och den andra om de humanitära konsekvenserna av blockaden av Latjinkorridoren som binder samman Nagorno-Karabach och Armenien. Boriana Åberg (M) deltog i den sistnämnda debatten liksom i en debatt om utländska Daishkrigare och deras familjer som återvänder från Syrien.

Högnivåanföranden hölls av Islands statsminister Katrin Jakobsdóttir och Tysklands utrikesminister Annalena Baerbock. Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić deltog i en frågestund.

Vid sessionen omvaldes den nederländska ledamoten Tiny Kox (UEL) till president för församlingen. Vidare valde församlingen domare till Europadomstolen från Island och Danmark.

4.2 Vårsessionen den 24–28 april 2023

Under vårsessionen hölls en brådskande debatt om de bortförda barnen i Ukraina där den ukrainska presidentens hustru Olena Zelenska medverkade på länk. Det hölls även aktualitetsdebatter om Rysslands roll i det alltmer spända läget i Moldavien och inför Europarådets toppmöte i maj.

Högnivåanföranden hölls av Europadomstolens president Síofra O’Leary, Islands president Guðni Th. Jóhannesson och Islands utrikesminister Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir som ordförande i ministerkommittén. Kommissionsären för mänskliga rättigheter Dunja Mijatović presenterade sin årsrapport för 2022 och Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić deltog som brukligt i en frågestund. Oppositionen från Belarus fick möjlighet att delta vid politiska utskottets möten och kommer även att kunna göra det framgent. Församlingen valde domare till Europadomstolen från Rumänien.

Boriana Åberg (M) deltog i debatten om byråns verksamhet.

4.3 Sommarsessionen den 19–23 juni 2023

Vid delsessionens öppnande beslutades att en gemensam brådskande debatt skulle hållas om de politiska konsekvenserna av Rysslands aggression mot Ukraina och deltagande av ryska och belarusiska idrottare vid de olympiska spelen i Paris 2024. Det hölls också en brådskande debatt om säkerheten i Latjinkorridoren. En aktualitetsdebatt om den politiska utvecklingen i Polen

hölls där Azadeh Rojhan (S) medverkade med ett inledningsanförande som en av församlingens två rapportörer för granskningen av Polen.

Sloveniens president Nataša Pirc Musar och Ungerns utrikes- och handelsminister Péter Szijjártó deltog i delsessionens högnivådialoger. Lettlands utrikesminister Edgars Rinkēvičs, tillika ordförande i ministerkommittén, och Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić svarade på församlingens frågor. Belarus oppositionsledare i exil Svetlana Tichanovskaja höll ett anförande i en debatt om utmaningar för belarusier i exil.

Vid sessionen diskuterades även Europarådets budget och prioriteringar för perioden 2024–2027 och den parlamentariska församlingens utgifter för den kommande tvåårsperioden. Beatrice Timgren (SD) deltog i debatten.

Den svenska delegationen stod värd för årets nordiska middag.

4.4 Höstsessionen den 9–13 oktober 2023

Under höstsessionen hölls tre brådskande debatter om den humanitära situationen i Nagorno-Karabach, utvecklingen i Ukraina och frisläppandet av den turkiska aktivisten Osman Kavala i enlighet med Europadomstolens domslut. Boriána Åberg (M) deltog i den brådskande debatten om Nagorno-Karabach. Två aktualitetsdebatter hölls under sessionen. Den ena berörde det eskalerande våldet i Mellanöstern efter Hamas attack på Israel, och den andra berörde situationen i norra Kosovo. Den svenska delegationens vice ordförande Mattias Jonsson (S) deltog i Kosovodebatten. Under sessionen delades Václav Havel-priset ut till den fängslade turkiska människorättsaktivisten Osman Kavala. Priset togs emot av Kavalas hustru.

Vid sessionens högnivådialoger deltog EU:s kommissionär för rättsliga frågor Didier Reynders och Lettlands nytillträdde utrikesminister Krišjānis Kariņš, i egenskap av ordförande i ministerkommittén. Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić deltog som brukligt i en frågestund.

5 Arbetet i byrån och ständiga utskottet

Byrån ansvarar för koordineringen av församlingens och utskottens verksamhet. Den bistår församlingens president i dennes funktion och vägleder i externa relationer. Byrån beslutar bl.a. om organiseringen av delsessioner, hänvisning av motioner och valobservationer. Byrån består av presidenten, 20 vicepresidenter, utskottsordförandena och ordförande för partigrupperna. I tillägg är delegationsordförandena för det innevarande, föregående och tillträdande ordförandelandet i ministerkommittén ex officio-medlemmar. Under 2023 har Markus Wiechel (SD) ingått i byrån som en av församlingens vicepresidenter. Byrån har under året hållit 13 möten.

Det ständiga utskottet agerar på uppdrag av församlingen mellan delsessioner, främst genom att hålla debatter och anta resolutioner och rekommendationer som behandlats av utskotten. Medlemmarna är desamma som i byrån plus ordförandena för de nationella delegationerna. Det ständiga utskottet har sammanträtt fyra gånger under 2023. Under mötena med det ständiga utskottet har fem aktualitetsdebatter hållits om Europarådets roll i stödet till Ukraina, uppföljning av toppmötet i Reykjavik, uteslutning av ryska och belarusiska atleter vid olympiska spelen, Europarådets budget och prioriteringar efter toppmötet i Reykjavik samt våldsspiralen och den humanitära krisen i Mellanöstern. Den svenska delegationens ordförande Markus Wiechel (SD) har varit delegationens representant i det ständiga utskottet under året.

6 Arbetet i fackutskotten

6.1 Utskottet för politiska frågor och demokrati

Utskottet behandlar Europarådets allmänna politik och alla politiska frågor som faller inom organisationens behörighet samt frågor om brådskande politiska situationer och kriser i Europarådets medlemsstater. Till utskottet finns underutskott för Mellanöstern och arabvärlden, externa relationer och demokrati. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet under 2023 har varit Boriana Åberg (M) och Adnan Dibrani (S).

6.2 Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter

Utskottet arbetar med frågor om mänskliga rättigheter, främjandet av rättsstatsprincipen och försvaret av mänskliga rättigheter. Utskottet ansvarar även för en mängd olika aktiviteter som i praktiken innebär att utskottet fungerar som församlingens juridiska rådgivare. Till utskottet finns underutskott för mänskliga rättigheter, artificiell intelligens och mänskliga rättigheter samt verkställande av domslut från Europadomstolen. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet har under 2023 varit Azadeh Rojhan (S) och Gustaf Göthberg (M).

6.3 Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling

Utskottet arbetar med frågor som rör sociala rättigheter, folkhälsa, hållbar utveckling, ekonomiskt samarbete och utveckling, lokal och regional demokrati och god förvaltning på dessa områden med särskilt fokus på situationen för mer sårbara grupper i samhället. Utskottet beslutar även om Europarådets årliga Europapris som tilldelas byar och städer som främjar europeiska ideal. Till utskottet finns underutskott för europeiska sociala stadgan, barn, folkhälsa och hållbar utveckling samt Europapriset. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet har under 2023 varit Mattias Jonsson (S) och Beatrice Timgren (SD).

6.4 Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer

Utskottet arbetar med alla relevanta frågor kopplade till migration, asyl och förflyttning i Europa och i andra relevanta delar av världen med fokus på i synnerhet personer som påverkas samt dessa personers rättigheter. Till utskottet finns underutskott för diasporor och integration, barn och unga till flyktingar och migranter samt migrantsmuggling och människohandel. Svenska

ordinarie medlemmar i utskottet har under 2023 varit Alexander Christiansson (SD) och Yasmine Bladelius (S).

6.5 Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier

Utskottet arbetar med frågor som rör kultur, vetenskap, utbildning och medier men även med ungdomsfrågor och sport. Utskottet beslutar även om Europarådets årliga museipris. Till utskottet finns underutskott för kultur, mångfald och arv, medier och informationssamhället samt utbildning, ungdomar och sport. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet har under 2023 varit Markus Wiechel (SD) och Kristoffer Lindberg (S).

6.6 Utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering

Utskottet prioriterar särskilt bekämpandet av våld mot kvinnor, bl.a. genom en särskild rapportör som arbetar med att koordinera nätverket Kvinnor befriade från våld. En annan särskild rapportör finns för att koordinera nätverket Parlamentarisk allians mot hat. Till utskottet finns underutskott för jämställdhet mellan könen, minoriteters rättigheter samt funktionshinder, multipel och intersektoriell diskriminering. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet har under 2023 varit Annika Strandhäll (S) och Jessica Stegrud (SD).

6.7 Utskottet för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden

Utskottet är ansvarigt för att verifiera att medlemsstaterna uppfyller åtagandena i Europarådets stadgar, europeiska konventionen för mänskliga rättigheter samt Europarådets övriga konventioner som länderna ratificerat. Granskningen hjälper medlemsstaterna att uppfylla sina åtaganden. Utskottet har ett underutskott för konflikter mellan medlemsstater där Boriana Åberg (M) ingår. Medlemmarna utses av parti grupperna. Sverige har under 2023 haft tre medlemmar i utskottet: Azadeh Rojhan (S) som är medrapportör för granskningen av Polen, Boriana Åberg (M) som är medrapportör för granskningen av Armenien och Beatrice Timgren (SD).

Boriana Åberg (M) har i egenskap av medrapportör för Armenien gjort två studiebesök till landet under året. Azadeh Rojhan (S) har i egenskap av medrapportör för Polen gjort ett studiebesök till Polen under året.

Granskningen av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden är en av den parlamentariska församlingens kärnfunktioner. Länder kan vara under löpande granskning eller vara föremål för eftergranskning. Övriga medlemsländer hamnar någon gång under periodisk granskning. Nedan listas de länder som under 2023 varit under granskning, eftergranskning och periodisk granskning.

Länder under granskning

1. Albanien
2. Armenien
3. Azerbajdzjan
4. Bosnien och Hercegovina
5. Georgien
6. Ungern
7. Moldavien
8. Polen
9. Serbien
10. Turkiet
11. Ukraina

Länder under eftergranskning

1. Bulgarien
2. Montenegro
3. Nordmakedonien

Länder under periodisk granskning

1. Frankrike
2. Nederländerna
3. San Marino

6.8 Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor

Utskottet ska se till att församlingens arbetsordning tillämpas korrekt och att den är förenlig med församlingens praxis. Utskottet ska även överväga eventuella förslag om ändrade regler. Medlemmarna utses av partierna. Sverige har inte haft någon medlem i utskottet under 2023.

6.9 Utskottet för val av domare till Europadomstolen

Förfarandet vid val av domare till Europadomstolen är noggrant reglerat. Medlemsstaternas regeringar nominerar tre kandidater, enligt ett särskilt förfarande, varefter församlingens utskott behandlar nomineringarna innan val förrättas av församlingen i sin helhet. Om utskottet finner att ländernas nomineringar inte lever upp till regelverket kan utskottet avvisa listan med nomineringar och begära en ny. Medlemmarna utses av partierna. Sverige har inte haft någon medlem i utskottet under 2023.

7 Valobservationer

Valobservation är ett komplement till granskningen av att medlemsländerna fullgör sina åtaganden som medlemmar i Europarådet. Den parlamentariska församlingen har under de senaste åren engagerat sig i ett antal valobservationsinsatser i framför allt Central- och Östeuropa, oftast i samarbete med OSSE och Europaparlamentet. Valobservation bedrivs i olika delar av länderna där parlamentarikerna på plats i vallokaler bl.a. observerar valtillfället, församlingen av röstsedlarna och rösträkningen. Rapporterna från valobservationerna presenteras i plenum i samband med sessioner.

– Montenegro, presidentval, den 19 mars och den 2 april

Församlingens observationsdelegation drog slutsatsen att presidentvalet innehöll politisk konkurrens och att kandidaterna hade möjlighet att kampanja fritt. Grundläggande friheter för alla medborgare respekterades, men kandidatregistreringen var inte inkluderande. Det konstaterades att det fanns brister i den rättsliga ramen och reglerna för kampanjfinansiering. Medan tonen i kampanjen inför valet var övervägande neutral observerades viss polariserad retorik under genomförandet. Från den svenska delegationen deltog Adnan Dibrani (S) den 19 mars.

– Bulgarien, parlamentsval, den 2 april

Observationsdelegationen ansåg att valet var konkurrenskraftigt och välhanterat, men frekventa förändringar i ramverket minskade förtroendet och underminerade effektiviteten. Särskilt väckte kontroversiella ändringar som minskade användningen av röstningsmaskiner oro för valhemligheten. De många kandidaterna kunde föra en fri kampanj och grundläggande friheter respekterades, även om det faktum att fem parlamentsval hade hållits under två år bidrog till väljartrötthet. Genomförandet under valdagen var välordnat, och observatörerna bedömde i allmänhet processen som positiv. Tidigare rekommendationer från internationella observatörer bör genomföras, t.ex. de som rör generellt fråntagande av rösträtten för fångar och personer under förmyndarskap, uteslutning av dem som har dubbelt medborgarskap från att delta som kandidater, bristen på åtgärder för att främja deltagande av kvinnor och minoriteter samt den begränsade möjligheten att överklaga valresultat.

– Turkiet, president- och parlamentsval, den 14 maj

Församlingens observationsdelegation konstaterade att valet var välhanterat och erbjöd väljarna ett val mellan verkliga politiska alternativ, men att den sittande presidenten och de styrande partierna hade en orättfärdig fördel. Delegationen ansåg att den rättsliga ramen i landet inte fullt ut räckte för att hålla demokratiska val. Nyckelpersoner inom politiken och samhället sitter i fängelse även efter beslut om frigivande från Europadomstolen, mediernas frihet

är kraftigt begränsad och det råder en atmosfär av självcensur. Genomförandet under valdagen var mestadels fredligt och smidigt, trots ett antal incidenter i och runt vallokaler. Även om processen var allmänt välorganiserad genomfördes viktiga säkerhetsåtgärder inte alltid, särskilt under räkningen. Familje- och gruppröstning var vanligt förekommande, och hälften av de observerade vallokaler var inte tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar på grund av sin utformning.

– Montenegro, parlamentsval, den 11 juni

Församlingens observationsdelegation drog slutsatsen att de grundläggande friheterna respekterades och att väljarna hade tillgång till flera olika politiska alternativ. Däremot försvagades processen av brister i lagstiftningen och splittande kampanjretorik. Mediemiljön var fri och mångsidig men polariserad längs politiska linjer. Den offentliga mediekanalen uppfyllde de rättsliga kraven på att erbjuda fri sändningstid och organisera valdebatter, men det mesta av valbevakningen sändes på dess mindre populära kanal. Från den svenska delegationen deltog Adnan Dibrani (S).

– Polen, parlamentsval, den 15 oktober

Parlamentsvalet kännetecknades av rekordhög väljaraktivitet med ett brett utbud av politiska alternativ och kandidater som kunde kampanja fritt. Men kampanjen präglades av betydande överlappning mellan det styrande partiets budskap och regeringens informationskampanjer. Tillsammans med snedvriden och öppet partisk bevakning från den offentliga mediekanalen gav detta en tydlig fördel till det styrande partiet och underminerade den demokratiska separationen mellan stat och parti. Själva valdagen var lugn, och processen var effektiv och välorganiserad. Det fanns dock risker med anonymiteten för de röstande eftersom valbåsen inte var tillräckligt rymliga. Från den svenska delegationen deltog Azadeh Rojhan (S) som vice ordförande för församlingens observationsdelegation.

– Serbien, parlamentsval, den 17 december

Läget i Serbien inför valet kännetecknades av hög polarisering och intensiv konkurrens mellan motsatta politiska agendor. Det förekom flera klagomål om trakasserier och påtryckningar mot civila aktivister, människorättsförsvarare och journalister. Den sittande presidentens aktiva inblandning i valet till förmån för regeringspartiet gjorde att spelplanen var orättvis även om själva valet tekniskt sett var väl genomfört. Även om Serbien har ett stort antal mediekanaler och medierna täckte alla kandidater i enlighet med lagen minskades mångfalden av åsikter avsevärt på grund av hög grad av polarisering och starkt inflytande från regeringen på de flesta av dem. Övervakningsorganet som är ansvarigt för elektroniska medier var inte effektivt i att stoppa överträdelser under valperioden. Observatörer noterade också talrika rapporter om kritiska journalister som verbalt förolämpades av statliga tjänstemän, liksom koordinerade

attacker mot journalister från regeringsvänliga medier. Dagarna efter valet genomfördes stora demonstrationer i huvudstaden med anklagelser om oegentligheter.

8 Kampanjer och nätverk

Inom ramen för Europarådets arbete finns ett antal parlamentariska kampanjer och nätverk på olika områden. Exempel på nätverk är Kvinnor befriade från våld och Parlamentarisk allians mot hat. Ett annat nätverk är Parlamentariker för en hälsosam miljö. Nätverket arbetar med att kräva att Europarådets regeringar skapar en laglig rätt till en hälsosam miljö och vidtar andra brådskande åtgärder för att hantera klimatkrisen. Sedan ett par år finns en parlamentarisk plattform för hbtqi-rättigheter och även en partiöverskridande informell plattform för alla kvinnliga medlemmar av Europarådets parlamentariska församling Women@PACE, där Azadeh Rojhan (S) ingår i presidiet. Ett projekt för barns rättigheter finns sedan flera år inom församlingen och den fokuserar just nu särskilt på våld mot barn, barnfattigdom och barnen i Ukraina.

9 Priser och utmärkelser

9.1 Europarådets museipris

Europarådets museipris har delats ut årligen sedan 1977 och tilldelas ett museum som på ett betydande sätt bidragit till förståelsen för det europeiska kulturarvet. Priskommittén utgörs av utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier, som utser vinnare på förslag av European Museum Forum. År 2023 har Arbetarmuseet i Köpenhamn tilldelats priset för sin gestaltning av arbetarrörelsens historia under 150 år och utvecklingen fram till i dag.

9.2 Europapriset

Sedan 1955 har församlingen delat ut ett årligt pris till en europeisk stad, kommun eller region som på ett föredömligt sätt arbetat för att stärka Europasamarbetet. Priskommittén utgörs av utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling. Den polska staden Bolesławiec tilldelades priset 2023. Staden, som ligger i västra Polen på gränsen till Tjeckien och Tyskland, har i århundraden varit en smältdegel av olika kulturer, och under det senaste året har staden tagit emot många ukrainska flyktingar. Staden är involverad i flera EU-projekt och har tio vänorter i Europa. Varje år anordnas en stor keramik- och skulpturfestival i Bolesławiec.

9.3 Václav Havel-priset

Församlingens pris för främjandet av mänskliga rättigheter som instiftades 2007 ersattes 2013 av Václav Havel-priset. Detta årliga pris delas ut av församlingen i samarbete med Václav Havel-biblioteket och Charta 77-stiftelsen. Prissumman är 60 000 euro, och det är församlingens medlemmar som nominerar potentiella pristagare. Den turkiska människorättsaktivisten och filantropen Osman Kavala tilldelades priset 2023. Osman Kavala har varit aktiv inom flera rättighetsorganisationer i Turkiet men sitter sedan 2017 i fängelse för sin aktivism. Europadomstolen krävde 2019 hans frisläppande och 2022 bekräftade Europadomstolens stora kammare att Turkiet har brutit mot sina åtaganden under Europakonventionen. Osman Kavalas fru medverkade vid prisceremonin och läste upp ett brev från maken i fängelset.

9.4 Vigdíspriset för att stärka kvinnor

Inför Europarådets toppmöte i Reykjavik den 16–17 maj 2023 lanserade Islands statsminister tillsammans med Europarådets parlamentariska församling ett nytt pris som ska stärka kvinnor – Vigdíspriset – i närvaro av Islands före detta president Vigdís Finnbogadóttir, världens första kvinnliga statschef.

Prissumman är 60 000 euro och priset ska årligen delas ut vid församlingens sommarsession. Nomineringsprocessen pågår från slutet av november 2023 fram till februari 2024. Både enskilda personer och organisationer kan nomineras.

BILAGA 1

Den svenska delegationen 2023

Den svenska delegationen består av sex ordinarie ledamöter och sex suppleanter. Samtliga tolv ledamöter deltar aktivt i församlingen och dess organ. Sverige har dock endast sex röster vid voteringar i plenum.

Ordinarie ledamöter

1. Markus Wiechel (SD), ordförande
2. Mattias Jonsson (S), vice ordförande
3. Boriana Åberg (M)
4. Azadeh Rojhan (S)
5. Alexander Christiansson (SD)
6. Annika Strandhäll (S)

Suppleanter

7. Beatrice Timgren (SD)
8. Adnan Dibrani (S)
9. Gustaf Göthberg (M)
10. Yasmine Bladelius (S)
11. Jessica Stegrud (SD)
12. Kristoffer Lindberg (S)

Representation i församlingens byrå, utskott och underutskott under 2023

Ständiga utskottet

Markus Wiechel

Församlingens byrå

Markus Wiechel

Utskottet för politiska frågor och demokrati

Boriana Åberg (Gustaf Göthberg)

Adnan Dibrani (Mattias Jonsson)

Underutskottet för Mellanöstern och arabvärlden: Ingen svensk representant

Underutskottet för externa relationer: Boriana Åberg

Underutskottet för demokrati: Ingen svensk representant

Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter

Azadeh Rojhan (Annika Strandhäll)

Gustaf Göthberg (Alexander Christiansson)

Underutskottet för mänskliga rättigheter: Ingen svensk representant

Underutskottet för verkställande av domslut från Europadomstolen: Ingen svensk representant

Underutskottet för artificiell intelligens och mänskliga rättigheter: Ingen svensk representant

Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling

Mattias Jonsson (Yasmine Bladelius)

Beatrice Timgren (Boriana Åberg)

Underutskottet för den europeiska sociala stadgan: Ingen svensk representant

Underutskottet för folkhälsa och hållbar utveckling: Ingen svensk representant

Underutskottet för barn: Ingen svensk representant

Underutskottet för Europapriset: Ingen svensk representant

Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer

Yasmine Bladelius (Adnan Dibrani)

Alexander Christiansson (Beatrice Timgren)

Underutskottet för migrantsmuggling och människohandel: Ingen svensk representant

Underutskottet för diasporor och integration: Ingen svensk representant

Underutskottet för barn och unga till flyktingar och migranter: Ingen svensk representant

Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier

Kristoffer Lindberg (Azadeh Rojhan)

Markus Wiechel (Jessica Stegrud)

Underutskottet för kultur, mångfald och arv: Kristoffer Lindberg

Underutskottet för medier och informationssamhället: Ingen svensk representant

Underutskottet för utbildning, ungdomar och sport: Ingen svensk representant

Utskottet för jämställdhet och icke-diskriminering

Annika Strandhäll (Kristoffer Lindberg)

Jessica Stegrud (Markus Wiechel)

Underutskottet för minoriteters rättigheter: Ingen svensk representant

Underutskottet för jämställdhet mellan könen: Ingen svensk representant

Underutskottet för funktionshinder, multipel och intersektionell diskriminering: Ingen svensk representant

Utskottet för granskning av medlemsländernas efterlevnad av sina åtaganden

Azadeh Rojhan

Boriana Åberg

Beatrice Tingren

Underutskottet för konflikter mellan medlemsstater: Boriana Åberg

Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor

Ingen svensk representant

Utskottet för val av domare till Europadomstolen

Ingen svensk representant

Nätverk

Kvinnor befriade från våld: Ingen svensk representant

Parlamentarisk allians mot hat: Ingen svensk representant

Hbtqi-personers rättigheter i Europa: Ingen svensk representant

Kontakt nätverket för parlamentariker för en hälsosam miljö: Ingen svensk representant

Svenska rapportörskap under 2023

Azadeh Rojhan (S) har sedan den 27 maj 2020 varit rapportör för Polen i granskningsutskottet.

Boriana Åberg (M) har sedan den 10 oktober 2020 varit rapportör för Armenien i granskningsutskottet.

Azadeh Rojhan (S) har sedan den 7 december 2021 varit rapportör för en rapport om att gå i riktning mot ett öppenhetsregister inom den parlamentariska församlingen.

Utskottsytttrande

Azadeh Rojhan (S) har sedan den 21 juni 2023 varit rapportör för utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheters utskottsytttrande om Kosovos medlemskapsansökan till Europarådet.

BILAGA 2

Resolutioner, rekommendationer och yttranden antagna av Europarådets parlamentariska församling under 2023

Resolutioner

- 2475 Addressing the issue of Daesh foreign fighters and their families returning from Syria and other countries to the member States of the Council of Europe
- 2476 Conflict-related sexual violence
- 2477 Environmental impact of armed conflicts
- 2478 Contact tracing applications: ethical, cultural and educational challenges
- 2479 The Istanbul Convention: progress and challenges
- 2480 The role and responsibility of men and boys in stopping gender-based violence against women and girls
- 2481 Finding solutions for marital captivity
- 2482 Legal and human rights aspects of the Russian Federation's aggression against Ukraine
- 2483 The progress of the Assembly's monitoring procedure (January-December 2022)
- 2484 The honouring of obligations and commitments by the Republic of Moldova
- 2485 Emergence of lethal autonomous weapons systems (LAWS) and their necessary apprehension through European human rights law
- 2486 Building the Open Council of Europe Academic Networks (OCEAN)
- 2487 European solidarity in the context of asylum and international protection
- 2488 The Cultural Routes: a platform for intercultural dialogue
- 2489 Promoting online education and research across national borders
- 2490 Innovative approaches to sexual and reproductive health and rights
- 2491 European Convention on Human Rights and national constitutions
- 2492 Assessing the functioning of the partnership for democracy
- 2493 Political strategies to prevent, prepare for, and face the consequences of natural disasters

- 2494 Implementation of judgments of the European Court of Human Rights
- 2495 Deportations and forcible transfers of Ukrainian children and other civilians to Russian Federation or to Ukrainian territories temporarily occupied: create conditions for their safe return, stop these crimes and punish the perpetrators
- 2496 Safeguarding democracy, rights and the environment in international trade
- 2497 The honouring of membership obligations to the Council of Europe by San Marino
- 2498 Youth and the media
- 2499 Addressing the specific challenges faced by the Belarusians in exile
- 2500 Public health emergency: the need for a holistic approach to multilateralism and health care
- 2501 Expenditure of the Parliamentary Assembly for the biennium 2024-2025
- 2502 Integration of migrants and refugees: benefits for all parties involved
- 2503 Social inclusion of migrants, refugees and internally displaced persons through sport
- 2504 Health and social protection of undocumented workers or those in an irregular situation
- 2505 Reform of the UK's human rights legislation: consequences for domestic and European human rights protection
- 2506 Political consequences of the Russian Federation's war of aggression against Ukraine
- 2507 War of aggression against Ukraine – Participation of Russian and Belarusian athletes in the Paris 2024 Olympics and Paralympics?
- 2508 Ensuring free and safe access through the Lachin Corridor
- 2509 Transnational repression as a growing threat to the rule of law and human rights
- 2510 Closing the digital divide: promoting equal access to digital technologies
- 2511 The challenge of far-right ideology to democracy and human rights in Europe
- 2512 The honouring of membership obligations to the Council of Europe by France
- 2513 Pegasus and similar spyware and secret state surveillance
- 2514 Preventing and combating violence against women with disabilities
- 2515 The role of the Council of Europe in preventing conflicts, restoring credibility of international institutions and promoting global peace

- 2516 Ensuring a just peace in Ukraine and lasting security in Europe
- 2517 Humanitarian situation in Nagorno-Karabakh
- 2518 Call for the immediate release of Osman Kavala
- 2519 Examining the legitimacy and legality of the ad hominem term-limit waiver for the incumbent President of the Russian Federation
- 2520 Preventing addictive behaviours in children
- 2521 Mental health and well-being of children and young adults
- 2522 The humanitarian crisis emerging for Afghanistan and Afghan refugees
- 2523 Institutional racism of law enforcement authorities against Roma and Travellers

Rekommendationer

- 2244 Addressing the issue of Daesh foreign fighters and their families returning from Syria and other countries to the member States of the Council of Europe
- 2245 The Reykjavik Summit of the Council of Europe: United around values in the face of extraordinary challenges
- 2246 Environmental impact of armed conflicts
- 2247 The Istanbul Convention: progress and challenges
- 2248 European solidarity in the context of asylum and international protection
- 2249 The Cultural Routes: a platform for intercultural dialogue
- 2250 Promoting online education and research across national borders
- 2251 Political strategies to prevent, prepare for, and face the consequences of natural disasters
- 2252 Implementation of judgments of the European Court of Human Rights
- 2253 Deportations and forcible transfers of Ukrainian children and other civilians to Russian Federation or to Ukrainian territories temporarily occupied: create conditions for their safe return, stop these crimes and punish the perpetrators
- 2254 Safeguarding democracy, rights and the environment in international trade
- 2255 Health and social protection of undocumented workers or those in an irregular situation
- 2256 Ensuring free and safe access through the Lachin Corridor
- 2257 Transnational repression as a growing threat to the rule of law and human rights

- 2258 Pegasus and similar spyware and secret state surveillance
- 2259 The role of the Council of Europe in preventing conflicts, restoring credibility of international institutions and promoting global peace
- 2260 Humanitarian situation in Nagorno-Karabakh
- 2261 Call for the immediate release of Osman Kavala
- 2262 Preventing addictive behaviours in children
- 2263 Mental health and well-being of children and young adults
- 2264 Heritable genome editing in human beings

Yttrande

- 301 Budgets and priorities of the Council of Europe for the period 2024-2027

Samtliga dokument finns på församlingens webbplats: pace.coe.int.

BILAGA 3

Gästtalare under sessioner och vid ständiga utskottet

- Annalena Baerbock, Tysklands utrikesminister, den 24 januari
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 24 januari
- Oleksandra Matviichuk, chef för Center for Civil Liberties, Nobels fredspristagare 2022, den 26 januari
- Katrín Jakobsdóttir, Islands statsminister, den 26 januari
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 24 april
- Dunja Mijatović, Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, den 24 april
- Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir, Islands utrikesminister, den 25 april
- Síofra O’Leary, ordförande för Europadomstolen, den 25 april
- Guðni Th. Jóhannesson, Islands president, den 27 april
- Olena Zelenska, Ukrainas presidentfru, den 27 april
- Ruslan Stefanchuk, Ukrainas talman, den 15 maj
- Svetlana Tichanovskaja, Belarus oppositionsledare, den 15 maj
- Edgars Rinkēvičs, Lettlands utrikesminister, den 26 maj
- Aoife Nolan, ordförande för Europarådets europeiska kommitté för sociala rättigheter, den 26 maj
- Carlo Monticelli, guvernör för Europarådets utvecklingsbank, den 26 maj
- Kaspars Cipruss, generalsekreterare för Lettlands basketförbund, den 26 maj
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 19 juni
- Péter Szijjártó, Ungerns utrikesminister, den 19 juni
- Svetlana Tichanovskaja, Belarus oppositionsledare, den 20 juni
- Nataša Pirc Musar, Sloveniens president, den 21 juni
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 10 oktober
- Krišjānis Kariņš, Lettlands utrikesminister, den 11 oktober
- Didier Reynders, EU-kommissionär med ansvar för rättsliga frågor, den 12 oktober
- Dominique Hasler, Liechtensteins minister för utrikes frågor, utbildning och sport, den 28 november

BILAGA 4

Brådskande debatter och aktualitetsdebatter

I samband med sessioner eller möten med det ständiga utskottet kan det hållas brådskande debatter eller aktualitetsdebatter. Det görs på initiativ av nationella delegationer, partigrupper, utskott eller grupper av ledamöter och då behandlas vanligtvis aktuella ämnen eller frågor av brådskande karaktär. Under 2023 har följande brådskande debatter och aktualitetsdebatter hållits:

- Den 25 januari hölls en aktualitetsdebatt om den senaste tidens spänningar mellan Pristina och Belgrad.
- Den 26 januari hölls en brådskande debatt om de rättsliga konsekvenserna av det ryska anfallskriget mot Ukraina kopplat till mänskliga rättigheter.
- Den 26 januari hölls en aktualitetsdebatt om de humanitära konsekvenserna av blockaden av Latjinkorridoren.
- Den 2 mars hölls en aktualitetsdebatt om att stötta Ukraina ett år efter Rysslands storskaliga anfallskrig mot Ukraina och om Europarådets roll.
- Den 25 april hölls en aktualitetsdebatt om #RoadToReykjavik.
- Den 27 april hölls en brådskande debatt om utvisningar och tvångsförflyttningar av ukrainska barn och andra civila till Ryssland eller ukrainska territorier som är tillfälligt ockuperade av Ryssland och om att skapa förutsättningar för ett säkert återvändande, stoppa brotten och straffa förövarna.
- Den 27 april hölls en brådskande debatt om Rysslands roll i de eskalerade spänningarna i Moldavien.
- Den 26 maj hölls en aktualitetsdebatt om uppföljningen av toppmötet i Reykjavik.
- Den 26 maj hölls en aktualitetsdebatt om att utesluta atleter från Ryssland och Belarus från att dela i olympiska spelen.
- Den 20 juni hölls en aktualitetsdebatt om den politiska utvecklingen i Polen.
- Den 22 juni hölls en gemensam brådskande debatt om de politiska konsekvenserna av Rysslands aggression mot Ukraina, anfallskriget mot Ukraina samt om ryska och belarusiska atleter skulle delta i olympiska spelen och Paralympics i Paris 2024.
- Den 22 juni hölls en brådskande debatt om att säkra fri och säker tillgång till Latjinkorridoren.
- Den 9 oktober hölls en aktualitetsdebatt om situationen i norra Kosovo efter det senaste angreppet och behovet av nedtrappning.
- Den 11 oktober hölls en aktualitetsdebatt om eskaleringen av våldet i Mellanöstern efter Hamas senaste angrepp mot Israel.
- Den 12 oktober hölls en gemensam brådskande debatt om rollen för Europarådet i att förebygga konflikter, återställa trovärdigheten hos internationella institutioner och främja global fred samt att säkerställa en rättvis fred i Ukraina och varaktig säkerhet i Europa.

- Den 12 oktober hölls en brådskande debatt om den humanitära situationen i Nagorno-Karabach.
- Den 12 oktober hölls en brådskande debatt om att uppmana till omedelbar frigivning av Osman Kavala.
- Den 28 november hölls en aktualitetsdebatt om Europarådets budget och prioriteringar samt uppföljning av toppmötet i Reykjavik.
- Den 28 november hölls en aktualitetsdebatt om våldsspiralen och den humanitära krisen i Mellanöstern samt om att hitta ett fredligt sätt att komma ur situationen.